

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ทันตแพทย์ อิศระ ยุกตะนันท์ ปูชนียบุคคล และสุภาพบุรุษแห่งวงการทันตแพทย์ไทย

เส้นทางชีวิต

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ทันตแพทย์ อิศระ ยุกตะนันท์ หรือที่รู้จักดีในหมู่ทันตแพทย์อาวุโส และมักเรียกติดปากว่า ท่านอาจารย์อิศระ หรืออาจารย์หม่ออิค เกิดเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๐ และถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ รวมอายุ ๗๖ ปี ท่านเป็นคนกรุงเทพฯ (พระโขนง) โดยกำเนิด ท่านเป็นบุตรของพระพิณิจนากร และนางทรัพย์ ยุกตะนันท์ ได้สมรสกับทันตแพทย์หญิง ชนบพันธุ์ ยุกตะนันท์

อาจารย์จบการศึกษาทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ รุ่นที่ ๑ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ.๒๔๘๗ โดยสอบได้เป็นที่หนึ่งของรุ่น และได้รับรางวัลเหรียญทอง จากนั้นได้บรรจุทำงานในตำแหน่งอาจารย์ แผนกทันตกรรมหัตถการ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ หลังจากที่ท่านได้ปฏิบัติราชการในตำแหน่งอาจารย์อยู่ระยะหนึ่ง ท่านได้มีโอกาสไปศึกษาเพิ่มเติม ณ ประเทศอังกฤษ และสหรัฐอเมริกา สำเร็จได้รับปริญญา D.M.D. และ M.S.D. จากมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย และอลาบามา ในปี พ.ศ. ๒๔๙๕ และ พ.ศ. ๒๔๙๙ ตามลำดับ และกลับมาทำงานตามเดิมในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ในตำแหน่งหัวหน้าแผนกทันตกรรมหัตถการ

ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณพันโท ทพ. เสวต ทัตสนบรรจงแล้วว่า

“อาจารย์หมออิสระเป็นตัวอย่างของบุคคลที่มีความเป็นครูอย่างสูง ท่านได้ทุ่มเทกำลังกาย กำลังความคิด และความสามารถผลักดันให้แผนกทันตกรรมหัตถการมีความเจริญก้าวหน้า ทำให้ในระยะเวลาไม่นาน แผนกทันตกรรมหัตถการ ได้แยกออกเป็นแผนกใหม่อีก ๓ แผนก คือ แผนกปริทันตวิทยา แผนกเวชศาสตร์ช่องปาก แผนกทันตกรรมสำหรับเด็ก ด้วยความสามารถ และความเสียสละอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อยของท่าน ทำให้ท่านได้รับปริญญาทันตแพทยศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ในเวลาต่อมา”

ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๑-๒๕๑๒ ได้มีการจัดตั้งคณะทันตแพทยศาสตร์เพิ่มขึ้นอีก ๑ คณะ สังกัดในมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ โดยคณะทันตแพทยศาสตร์คณะที่ ๑ จะโอนไปสังกัดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่วนคณะที่ตั้งใหม่เตรียมไว้เพื่อโอนไปสังกัดมหาวิทยาลัยมหิดล (มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์เดิม) คณะทันตแพทยศาสตร์ที่ตั้งขึ้นใหม่นี้ อาจารย์อิสระได้รับแต่งตั้งเป็นคณบดีและนั่นเป็นจุดเริ่มต้นของอาจารย์อิสระกับภาระอันหนักหน่วงยิ่งใหญ่อีก และท้าทายเพื่อพัฒนาสถาบันการศึกษาทันตแพทยศาสตร์ที่สำคัญสถาบันหนึ่งในปัจจุบันของประเทศไทย

ผู้ก่อตั้งคณะฯและคณบดีท่านแรกผู้เปี่ยมความสามารถ

การก่อตั้งคณะทันตแพทยศาสตร์ขึ้นใหม่นั้น ในระยะเริ่มแรกมีความลำบาก และอุปสรรคมาก เริ่มตั้งแต่การหาสถานที่ตั้งคณะ การจัดหาหลักสูตร การจัดหาอาจารย์ การขออัตราค่าจ้าง เป็นต้น ซึ่งเป็นงานหนักและท้าทายโดยเฉพาะในยุคประชาธิปไตยเฟื่องฟู การทำงานต่าง ๆ เป็นไปด้วยความยากลำบาก อาจารย์อิสระสามารถแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ลุล่วงไปได้ ท่านมุ่งมั่น บากบั่น เพื่อสร้างคณะทันตแพทยศาสตร์ให้เป็นที่ปึกแผ่น มีความเจริญทัดเทียมกับสถาบันทันตแพทย์อื่น ๆ โดยไม่ย่อท้อ ท่านฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ และประสบผลสำเร็จอย่างดีเยี่ยม และได้สร้างผลงานมากมายทำให้คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีความเจริญก้าวหน้า เป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

ด้านอาคารสถานที่ในตอนเริ่มต้นของการก่อตั้งคณะทันตแพทยศาสตร์แห่งนี้ มีอาคาร ๕ ชั้น ที่ต้องใช้เวลาปรับปรุงนานพอสมควรก่อนเปิดใช้งานได้ จากนั้นท่านอาจารย์อิสระได้ขอยกงบประมาณจากทางราชการมาสร้างอาคาร ๕ ชั้น อีก ๑ หลัง และขอยกงบประมาณต่อเติมอาคารหลังแรกจาก ๕ ชั้น เป็น ๘ ชั้น

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในระยะเริ่มแรก รับนักศึกษารุ่นแรก จำนวน ๘ คน และในปีต่อมา เพิ่มเป็น ๓๐ คน และ ๖๐ คน ตามลำดับ ญูนิตและเก้าอี้ทำฟันในระยะเริ่มแรก มีประมาณ ๑๐ ชุด และเพิ่มขึ้นเป็นประมาณ ๒๐ ชุด ในปีต่อ ๆ มา เมื่อมีอาคารเพิ่มขึ้น ทางคณะฯ รับนักศึกษาเพิ่มขึ้น และท่านจึงขอยกงบประมาณ จัดหาญูนิต และเก้าอี้ทำฟันเพิ่มขึ้นตามสมควรให้พอเหมาะกับจำนวนนักศึกษา

นักการศึกษาผู้มองการณ์ไกล

นอกจากการบริหารจัดการเรื่องงบประมาณ และสถานที่การทำงานของคนๆ อาจารย์อิสระไม่ได้ละเลยส่วนของนักศึกษาทันตแพทย์ ซึ่งเปรียบเสมือนสมาชิกที่สำคัญที่สุดในครอบครัว ในเรื่องหลักสูตรการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาทันตแพทย์นั้น อาจารย์ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ได้นำเอาระบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการ (Integrated) เข้ามาใช้ในคณะทันตแพทยศาสตร์แห่งนี้เป็นแห่งแรก แม้ว่าในตอนแรก ๆ จะมีอุปสรรคอยู่บ้างก็ตาม แต่ด้วยความสามารถของท่านทำให้แก้ไขอุปสรรคเหล่านั้นให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี ทางด้านการปฏิบัติงานในคลินิกของนักศึกษา ได้นำเอาระบบคลินิกทันตกรรมมาใช้ ซึ่งดำเนินการได้ผลดีเช่นกัน

การจัดการเรียนการสอนในคณะทันตแพทยศาสตร์ ซึ่งเป็นคณะใหม่ ไม่ใช่เรื่องง่าย แต่อาจารย์ได้แสดงความอัจฉริยะเป็นเลิศในฐานะผู้นำ ปราชญ์ทางการศึกษาทันตแพทยศาสตร์ **อาจารย์อิสระเป็นทั้งบรมครู ผู้บังคับบัญชา เป็นครูที่มีความรู้จริง ถ่ายทอดเก่ง และเป็นนักวิชาการที่แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา เป็นผู้บังคับบัญชาที่ดี เสียสละ รักษามลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน และพวกพ้อง ปากกับใจตรงกัน ทุ่มเท่กำลังกายใจ และสติปัญญาให้คณะเสมอมา**

นอกจากหลักสูตรทันตแพทยศาสตร์บัณฑิตแล้ว ท่านให้ความสนใจหลักสูตรหลังปริญญาโดยได้กระตุ้นให้ภาควิชาต่าง ๆ เปิดการสอนในหลักสูตรหลังปริญญาขึ้น แม้ว่าขณะนั้น คณะทันตแพทยศาสตร์เริ่มเปิดใหม่ ความพร้อมในด้านต่าง ๆ ยังไม่สมบูรณ์นัก แต่กลับเป็นที่น่าภาคภูมิใจที่แต่ละภาควิชาสามารถเปิดหลักสูตรหลังปริญญาได้ตามแผน ทางด้านการวิจัย อาจารย์มีผลงานวิจัยของท่านหลายเรื่อง และได้ให้ความสนใจในโครงการวิจัยของคณะ โดยตั้งกรมการวิจัยขึ้นเพื่อดำเนินการวิจัยให้ก้าวหน้ากว้างขวางยิ่งขึ้นสนับสนุนการทำงานวิจัยของเหล่าคณาจารย์ในคณะทันตแพทยศาสตร์ เพราะท่านเล็งเห็นว่า **การเรียนการสอนที่จะมีประสิทธิภาพต่อนักศึกษาทันตแพทย์ อันส่งผลประโยชน์ในการรักษาผู้ป่วย เป็นไปไม่ได้เลยถ้าขาดพื้นฐานอันเข้มแข็งของงานวิจัย**

ไม่เพียงแต่หลักสูตรทางทันตแพทย์ หลักสูตรต่ำกว่าปริญญา เป็นอีกโครงการหนึ่งที่เริ่มจัดทำขึ้นเป็นครั้งแรกของประเทศไทยในยุคสมัยที่ท่านอาจารย์อิสระเป็นคนบด คือหลักสูตรผู้ช่วยทันตแพทย์ และหลักสูตรช่างทันตกรรม ทั้งสองหลักสูตรนี้เปิดรับนักศึกษาเข้าเรียนตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ทำให้เกิดอาชีพใหม่ที่ได้มาตรฐาน และมีความสำคัญ หลักสูตรทั้งสองผลิตบุคลากรที่ร่วมอยู่ในทีมงานของทันตแพทย์ มีส่วนทำให้ทันตแพทย์ทำงานได้คล่องตัวยิ่งขึ้นการสร้างหลักสูตรทั้งสองนี้ขึ้น เนื่องจากท่านอาจารย์เล็งเห็นว่าการทำงานของทันตแพทย์ที่ดี และมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้ป่วย ไม่ได้ขึ้นอยู่กับทันตแพทย์เพียงผู้เดียว ผู้ช่วยทันตแพทย์ และช่างทันตกรรมถือเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญไม่แพ้กัน และบุคลากรทุกฝ่ายควรจะร่วมมือปฏิบัติหน้าที่ไปด้วยกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อประโยชน์หลักของคนไข้

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ทันตแพทย์อิสระ ยุกตะนันท์ เป็นอาจารย์ทันตแพทย์ที่ประสบความสำเร็จอย่างดียิ่ง ทั้งในชีวิตส่วนตัว และในชีวิตราชการ ท่านอาจารย์ได้รับตำแหน่งสูงขึ้นเป็นลำดับ ทั้งทางวิชาการ และผู้บริหาร ท่านอาจารย์ได้เป็นศาสตราจารย์ที่มีความชำนาญพิเศษ เป็นคนบดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลติดต่อกันถึง ๑๔ ปี และยังมีตำแหน่งเป็นคนบดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อีกตำแหน่งหนึ่ง เคยเป็นนายกทันตแพทย์สมาคมแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการในคณะกรรมการต่าง ๆ อีกมาก อีกทั้งยังได้รับปริญญามหาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร และได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สูงขึ้นมาตามลำดับ จนกระทั่งถึงสายสะพาย รวม ๓ สาย คือ ประดุมารดณัฎฐไทย ประดุมารดณัฎฐเชือก และมหาวชิรมงกุฎ อีกด้วย

สวดยอดผู้บังคับบัญชา

ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ ทพญ.ยาหิศรีเฉลิม ศิลปบรรเลงเล่าว่า

“อาจารย์อิสระ มีความโดดเด่นทั้งในการเรียน การเป็นอาจารย์ เป็นทั้งเพื่อนร่วมงานที่เป็นกันเอง และหัวหน้าที่มีความเอาใจใส่ลูกน้องเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะในระดับใด ๆ สิ่งที่คุณอาจารย์เพื่อนร่วมงาน อาจารย์รุ่นน้องทุกท่านกล่าวเป็นเสียงเดียวกันคือ ความเป็นคนรับผิดชอบในหน้าที่ ตรงต่อเวลา และมีการประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้น้อยให้ปฏิบัติตาม ท่านจะมาทำงานที่คณะฯ ตั้งแต่เช้า เพื่อตรวจตราอาคารสถานที่ ท่านอาจารย์จะเดินตรวจตราตามภาควิชาต่าง ๆ ถือคิดว่าผู้ที่เป็นหัวหน้าควรเอาใจใส่ลูกน้องในแต่ละวัน ลูกน้องไปไหน หัวหน้าควรจะรู้ ท่านให้ความเป็นกันเองแก่ผู้ร่วมงานทุกท่าน บ่อยครั้งที่เจ้านั่งรับประทานอาหาร พูดคุยกับอาจารย์ และทักทายบุคลากรในคณะ ถามสารทุกข์สุขดิบ แม้กระทั่งเจ้าหน้าที่ทำความสะอาด และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จึงไม่น่าแปลกใจว่าผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นต่างรับรู้ถึงความรักเอาใจใส่ของท่านได้เป็นอย่างดี”

ผู้บริหาร และผู้บังคับบัญชาผู้ซื่อสัตย์

ในฐานะของผู้ก่อตั้ง ผู้บริหาร และผู้บังคับบัญชาของสถาบันคณะทันตแพทยศาสตร์ทั้งสองแห่ง ไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยขอนแก่น คงปฏิเสธไม่ได้ว่าท่านอาจารย์อิสระต้องมีหน้าที่ความผูกพันมากมายที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ และเงินจำนวนมากเพื่อใช้ในการก่อตั้ง ประกอบกิจการบริหารงานในคณะฯ ทั้งสอง อาทิเช่น ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการก่อตั้งตึกคณะ หรือสถานที่เพื่อใช้ในการประกอบการเรียนการสอน และการทำงานทางคลินิกเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษา และคนไข้ที่เข้ามารับการรักษา อาจารย์ ทันตแพทย์หญิงชนบทันธุ์ ยุคตะนันท์ ภรรยาของท่านอาจารย์หมอมิติได้เล่าว่า

“ไม่เคยปรากฏเหตุการณ์สักครั้งเดียวที่ท่านหมอมิติจะใช้อำนาจความรับผิดชอบที่ตนเองมีอยู่ทุจริตในทางราชการ หาช่องทางและโอกาสเพื่อประโยชน์ส่วนตน เพื่อคนใกล้ชิด และครอบครัวท่านอาจารย์เป็นผู้บริหาร และผู้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์ ความเข้มงวด ประหยัดแต่ไม่ตระหนี่ และมีการวางแผนการใช้จ่ายให้มีความคุ้มค่าของเม็ดเงิน เพราะท่านตระหนักกว้างประมาณที่ได้รับส่วนใหญ่มาจากภาษีของประชาชน ซึ่งถูกมอบผ่านทางรัฐบาลของประเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และการให้บริการของคณะฯท่านอาจารย์ไม่เคยมีความประสงค์ที่จะใช้อิทธิทธิพิเศษต่าง ๆ จากการมีตำแหน่งเป็นผู้บริหารเพื่อความสะดวกสบายในการทำงาน ปฏิบัติงานทุกอย่างโดยยึดกฎระเบียบ และพิจารณาเหตุผล ความเหมาะสมเป็นที่ตั้ง แต่ทั้งนี้ก็มีได้ใช้อำนาจความเป็นใหญ่คุกคามผู้ใต้บังคับบัญชา ในทางกลับกันกับให้เกียรติ เคารพในความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน แต่เมื่อมีสิ่งผิดพลาดเกิดขึ้น ท่านอาจารย์ก็ไม่รีรอที่จะยื่นมือเข้าช่วย และเป็นผู้รับผิดชอบในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในฐานะของผู้บังคับบัญชา”

ส่งเสริมความก้าวหน้าของผู้ใต้บังคับบัญชา

อาจารย์อิสระให้การสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาขอตำแหน่งทางวิชาการ โดยเอาตัวอย่างของเอกสารที่มีการคัดกรองอย่างดีของคณะแพทยศาสตร์มาแนะนำ ให้ชบวนการทุกอย่างในการขอตำแหน่งวิชาการของอาจารย์ในคณะฯ ผ่านไปด้วยความราบรื่น

ท่านผลักดันให้อาจารย์รุ่นใหม่ในสมัยนั้นได้ไปศึกษาต่อ ทุ่งานต่างประเทศ เพื่อนำเอาประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถมาใช้พัฒนาคณะทันตแพทยศาสตร์ และเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนของนักศึกษา ทันตแพทย์ ท่านได้มีโอกาสเดินทางไปประเทศต่าง ๆ ทั้งในยุโรป อเมริกา ตลอดจนเอเชียหลายประเทศหลายครั้ง ทั้งในส่วนที่เป็นหน้าที่ราชการ และในฐานะส่วนตัว ทำให้ท่านเองมีประสบการณ์เกี่ยวกับกิจการทันตแพทย์ของประเทศต่าง ๆ และวิถีชีวิตของผู้คนในประเทศเหล่านั้นเป็นอย่างดี ซึ่งด้วยเหตุนี้ ท่านอาจารย์เล็งเห็นความสำคัญ และเปิดโอกาสให้อาจารย์ท่านอื่น ๆ มีประสบการณ์เฉกเช่นเดียวกัน ท่านอาจารย์มีแนวความคิดว่า **การได้ออกไปดูโลกกว้าง จะนำพามาซึ่งแนวความคิดที่ทำให้เรามองโลกได้แตกต่างออกไป นำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงแหล่งทรัพยากรที่เรามีอยู่ให้ดียิ่งขึ้น โดยเห็นประโยชน์แก่นักศึกษาทันตแพทย์ และผู้ช่วยเป็นที่ตั้ง**

สุภาพบุรุษนักประชาธิปไตย -----●

ในขณะที่ท่านอาจารย์อิสระดำรงตำแหน่งคณบดี ท่านจะให้เกียรตินักศึกษา และผู้ใต้บังคับบัญชาเท่าเทียมกัน ท่านเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้าพบเพื่อปรึกษาเรื่องการเรียนรู้ การงาน และชีวิตส่วนตัว **ท่านคอยเน้นย้ำว่าการเป็นข้าราชการจะต้องมีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์สุจริต และต้องตรงต่อเวลาอาจารย์จะต้องเป็น instructor ไม่ใช่เป็น inspector ต้องเป็นผู้คอยให้คำปรึกษา และแนะนำนักศึกษา ไม่ใช่จับผิด** ท่านอาจารย์อิสระเอาใจใส่ต่อการเรียนการสอน เป็นผู้บังคับบัญชาที่มีคุณธรรม และโอบอ้อมอารี

ท่านอาจารย์อิสระเป็นผู้บริหารที่ใจกว้าง และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล **ท่านอาจารย์เปิดโอกาสให้อาจารย์รุ่นใหม่เสนอความคิดเห็น และทำการลองพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน และเรียนรู้ไปด้วยกัน ไม่ปิดกั้น ไม่ใช้ความคิดเห็นส่วนตัวเป็นหลัก คุณสมบัติดังกล่าวถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาบุคลากรในระยะยาว** ซึ่งจะนำพาคณะฯ ไปสู่การพัฒนาที่ดีขึ้นโดยไร้ข้อสงสัย ในชีวิตส่วนตัวของท่านอาจารย์อิสระ อาจารย์เป็นสุภาพบุรุษ น่าเคารพนับถือ จากการบอกเล่าของอาจารย์อาวุโสทุกท่านต่างพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า **ท่านอาจารย์เป็นบุคคลที่โอบอ้อมอารี แต่มีจุดยืนของการทำงานที่ทำให้ทุกคนต้องเกรงขาม**

คุณลักษณะอีกประการที่โดดเด่นสำหรับท่านอาจารย์อิสระคือ **การแต่งตัวที่มีเอกลักษณ์เป็นที่ประทับใจแก่บุคคลที่พบเห็น เสื้อเชิ้ตริตเรียบ กางเกงผ้าขายาว ผูกหูกระต่าย และถือโป๊** ท่านอาจารย์มักจะทำเสมาว่า ในฐานะอาจารย์และทันตแพทย์ เราควรต้องทำตัวให้ได้รับความเคารพนับถือจากนักศึกษา และผู้ช่วย อาจารย์เป็นผู้มีความเป็นระเบียบอย่างสมเหตุสมผล ไม่เคร่งครัดอย่างไรเหตุผล แต่เปี่ยมไปด้วยความโอบอ้อมอารี

ท่านอาจารย์อิสระ ยุทธะนันท์ ทุ่มเททั้งความตั้งใจ และเวลาให้นักศึกษาอย่างเต็มที่ทั้งการสอนในชั้นเรียน ห้องปฏิบัติการ และคลินิกทันตกรรม ท่านอาจารย์มาถึงคณะก่อนเวลาราชการ และกลับหลังเวลาราชการเป็นประจำ เสมอมาจึงทำให้นักศึกษาได้รับการอบรมสั่งสอนภายใต้การดูแลของท่านอาจารย์อย่างใกล้ชิด **ท่านอาจารย์จะถ่ายทอดประสบการณ์ตรงของท่านในการเรียนการสอนแก่นักศึกษา ทำให้นักศึกษามีความมั่นใจในการเรียนรู้ และปฏิบัติงานในวิชาของท่าน ยกตัวอย่างเช่น ในการตรวจงานรักษาโรคเหงือกของนักศึกษา ท่านอาจารย์จะมีการจัดวางเครื่องมือชุดตรวจ และชุดหินปูนอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด หยิบใช้ได้ง่าย เป็นตัวอย่างแก่นักศึกษาทันตแพทย์ เพื่อนำไปใช้ติดตัวจนเป็นนิสัยในอนาคต**

ท่านให้ความสนิทสนมเป็นกันเองและให้กำลังใจแก่นักศึกษาในการเรียน อาจารย์ชวนนักศึกษาไปร่วมทานข้าวที่บ้าน เพื่อจะใช้เวลาพูดคุยสังสรรค์นอกเหนือจากเวลาเรียนที่คณะฯ และแม้ว่านักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาไปแล้ว อาจารย์ยังคงติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษาตลอดมา เป็นแบบอย่างที่ดีของอาจารย์ทันตแพทย์โดยแท้ อาจารย์เป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งท่านหนึ่งในการบุกเบิกสร้างความเจริญก้าวหน้าทั้งในด้านวิชาการทันตแพทย์ และวิชาชีพทันตกรรมในประเทศไทย จนทำให้วิชาชีพทันตกรรมได้รับการยกย่อง เชื้อถือ เป็นที่ยอมรับเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญ และมีความต้องการอย่างสูงในปัจจุบัน

สิ่งหนึ่งที่น่าประทับใจที่สุดไม่ใช่เพียงแต่ครั้งที่ท่านอาจารย์มีชีวิตอยู่ **แต่เมื่อครั้งท่านจากไป ท่านอาจารย์มีความตั้งใจที่จะอุทิศร่างให้แก่โรงพยาบาลศิริราช จากนั้นได้เปลี่ยนเป็นอุทิศโครงกระดูกแทน เมื่อทางศิริราชได้รับศพไปแล้วจึงทำให้เหลือเป็นกระดูกแล้วประกอบติดต่อกันให้เป็นโครงกระดูกของท่านอาจารย์อิสระทั้งชุดให้แก่นักศึกษา รุ่นหลังได้ศึกษาซึ่งในปัจจุบันโครงกระดูกของท่านได้ตั้งอยู่ที่ห้องปฏิบัติการมหากายวิภาคศาสตร์ ภาควิชายาวิภาคศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พระคุณครั้งนี้นับว่าใหญ่หลวงยิ่งนัก สำหรับธรรมทานที่ท่านให้ไว้ทั้งตอนที่ท่านมีชีวิตอยู่ และลาจากโลกนี้ไปแล้ว**

มีเรื่องเล่าที่ไม่เชื่อก็ไม่ควรลบหลู่เกี่ยวกับโครงกระดูกของท่านอาจารย์อิสระจากศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ ทพ.กิตติ สุพันธ์วิช ท่านเล่าด้วยความประทับใจเกี่ยวกับพิธีมีการทำพินปลอมบนและล่างให้โครงกระดูกของท่านอาจารย์อิสระ โดยท่านเล่าว่า“ผมเคยสัญญาที่จะทำพินปลอมให้ท่านอาจารย์อิสระเมื่อครั้งมีชีวิตอยู่ แต่ไม่มีโอกาสประจวบเหมาะ จนกระทั่งท่านอาจารย์อิสระถึงแก่กรรม และได้มาเข้าฝันผมเพื่อเตือนเรื่องพินปลอม” นอกจากนี้อาจารย์กิตติยังเล่าเกร็ดเล็กน้อยเกี่ยวกับท่านอาจารย์อิสระที่มีของโปรดคืออ้อยควั่น“**ถ้านำอ้อยควั่นไปไหว้สักการะโครงกระดูกของท่านอาจารย์อิสระที่ห้องปฏิบัติการมหากายวิภาคศาสตร์ ภาควิชายาวิภาคศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล อธิษฐานหรือขอพร กระดูกมือด้านซ้ายของโครงกระดูกท่านอาจารย์อิสระจะแกว่งและขยับเพื่อตอบรับของที่พวกเรานำไปสักการะ”**

ผมเกิดไม่ทันอาจารย์อิสระ ดังนั้นผมจึงเขียนบทนี้จากการสัมภาษณ์อาจารย์อาวุโสหลาย ๆ ท่าน ไม่ว่าจะเป็น อาจารย์ทันตแพทย์หญิงชนบพันธุ์ ยุคตะนันท์ (ภรรยา) ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ พันโท ทพ.เศวต ทัศนบวรจจ ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ ทพ.กิตติ สุพันธุ์วัฒน์ ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ ทพญ.ยาหยีศรีเฉลิม ศิลปบรรเลง ที่เคยเป็นเพื่อนร่วมงาน หรือลูกศิษย์ของท่านอาจารย์ สิ่งที่ผมสัมผัสได้ทุกครั้ง ในการสัมภาษณ์คือแววตา และอารมณ์ความรู้สึกของอาจารย์ทุกท่านในการให้สัมภาษณ์แสดงให้เห็นความเคารพ ศรัทธาในตัวอาจารย์อิสระเป็นอย่างมาก ทำให้ผมซาบซึ้งถึงคุณความดี และความเสียสละอย่างใหญ่หลวงของท่านอาจารย์อิสระ ที่ได้สั่งสมไว้ให้พวกเราคนรุ่นหลัง และผมขอกราบขอบพระคุณอาจารย์อาวุโสทั้งสามท่าน สำหรับเวลา และข้อมูลเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยจากการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในวัตถุดิบของการเขียนบทความในครั้งนี้

ท่านอาจารย์หม่ออกได้ทำประโยชน์ให้คณะและวงการวิชาชีพทันตแพทย์อย่างมากมาย ด้วยความมุ่งมั่น เสียสละ และอดทน ท่านคือปูชนียบุคคลที่สำคัญแห่งวงการทันตแพทย์ไทย ซึ่งพวกเราในฐานะศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบันที่ท่านได้เป็นผู้ก่อตั้ง ควรสำนึกในบุญคุณที่ยิ่งใหญ่ครั้งนี้ ท่านอาจารย์หม่ออกเป็นบุคคลตัวอย่าง และแรงบันดาลใจสำคัญให้คนในวงการทันตแพทย์รุ่นหลังควรจะทำปฏิบัติตาม โดยเป็นอาจารย์ และทันตแพทย์ที่ดีเพื่อผลประโยชน์ต่อนักศึกษา คนไข้ และวงการวิชาชีพทันตแพทย์ต่อไปในอนาคต เมื่ออ่านถึงตอนนี้ ท่านผู้อ่านคงจะปฏิเสธไม่ได้ว่า **ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ทันตแพทย์อิสระ ยุคตะนันท์ คือ ปูชนียบุคคล และสุภาพบุรุษแห่งวงการทันตแพทย์ไทย**

ด้วยความเคารพและบูชา

อ.ดร.ทพ. ขจรเกียรติ เจนบดินทร์

อาจารย์ประจำภาควิชากายวิภาคศาสตร์

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ศิษย์เก่าคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล รุ่น ๓๐

๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙

“รางวัลศาสตราจารย์เกียรติคุณ ทันตแพทยอิสระ ยุคตะนันท์”

เพื่อให้ยุวชนรุ่นหลังได้ทราบถึงบุคลิกและนิสัยของท่านศาสตราจารย์เกียรติคุณ ทันตแพทยอิสระ ยุคตะนันท์ บทความนี้จะเล่าถึงคำพูด คำสอนบางประโยคของท่านซึ่งจะสะท้อนถึงภาพลักษณ์ของท่านได้ และทั้งหมดนี้เป็นที่มาของ “รางวัลศาสตราจารย์เกียรติคุณ ทันตแพทยอิสระ ยุคตะนันท์” ในชมรม/สมาคมปริทันตวิทยาแห่งประเทศไทย

ท่านศาสตราจารย์เกียรติคุณ ทันตแพทยอิสระ ยุคตะนันท์ เป็นผู้ที่ รักเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นทันตแพทย์อย่างยิ่ง ท่านเคยพูดไว้ว่า **“เวลาเขียนชื่อผม ให้เขียนคำว่าทันตแพทย์ไว้ด้วยนะ เขียนว่า ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ทันตแพทยอิสระ ยุคตะนันท์ เพื่อให้คนทั่วไปได้รู้ว่า มีทันตแพทย์เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณด้วยเหมือนกัน”** ซึ่งในขณะนั้นมีแต่แพทย์เท่านั้นนอกจากท่านจะเชิดชูความเป็นทันตแพทย์แล้ว ท่านต้องการสร้างแรงจูงใจ ให้อาจารย์ในคณะและทันตแพทย์รุ่นน้องได้เห็นแบบอย่าง เพื่อจะได้มีความมานะพยายามที่จะทำตาม

นอกจากความเป็นผู้บริหารระดับสูง ที่ประสบความสำเร็จได้รับการยกย่องและยำเกรงจากบุคคลทั่วไปอย่างกว้างขวางแล้ว ท่านยังเป็นนักปกครองที่ดี ท่านปกครองบุคลากรในคณะเสมือน “พ่อปกครองลูกและคนในครอบครัว” ท่านให้ความสนิทกับอาจารย์ ชำราชากร บุคลากรทุกระดับ รวมถึงนักศึกษา ท่านรู้จักทั้งครอบครัว สอบถามสารทุกข์ สุกดิบและความเป็นอยู่ของทุกคนเสมอ ท่านปกครองแบบปฏิบัติตนเป็นตัวอย่าง ท่านกล้าติกล้าชม ตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม ไม่มีอคติ ไม่ว่าลับหลัง ท่านมุ่งหวังให้ทุกคนทำงานในส่วนที่รับผิดชอบอย่างเต็มกำลังความสามารถ ท่านจัดสัมมนาวิชาการนอกสถานที่ร่วมกับทัศนศึกษาเป็นประจำทุกปี นอกจากเป็นการพัฒนาวิสัยทัศน์ของบุคลากรแล้ว ท่านต้องการประสานความสามัคคีระหว่างอาจารย์ ชำราชากร บุคลากร และนักศึกษา ท่านพยายามสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนรักคณะ และมีความมุ่งมั่นสร้างคณะซึ่งในขณะนั้นเป็นคณะใหม่ มีทรัพยากรสนับสนุนจำกัดให้มีศักยภาพ มีประสิทธิผลทัดเทียมกับคณะอื่นๆ ที่มีชื่อเสียงมั่นคงถาวรอยู่ก่อนแล้ว ด้วยความสามารถพิเศษของท่าน ท่านจึงทำได้สำเร็จ เพราะบุคลากรทุกฝ่ายรวมถึงนักศึกษา ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างสรรพผลงานและชื่อเสียงให้คณะได้อย่างรวดเร็ว ทุกคนไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย หนักเอาเบาสู้ มีความภาคภูมิใจที่ได้อุทิศกายใจสติปัญญาเพื่อคณะตามเจตนารมณ์ของท่าน

ท่านเป็นครูผู้คิดแต่จะ “ให้” นักศึกษาอย่างเต็มเปี่ยมตลอดเวลา ท่านสอนอาจารย์ผู้ลงคุ่มการปฏิบัติงานในคลินิกของนักศึกษาว่า **“หมอบเป็น teacher นะ ไม่ใช่เป็น checker เพราะฉะนั้น ต้องหมั่นเดินดูนักศึกษาทำงาน ถ้าเห็นว่ากำลังจะทำอะไรผิดพลาด จะได้ป้องกันและแก้ไขได้ทัน ถ้ารอนักศึกษาเชิญไป check ตาม step เท่านั้น จะแก้ไขอะไรไม่ทันกาล”**ท่านประพฤติตนเป็นครูตัวอย่างที่ดี เน้นการตรงต่อเวลา สร้างวินัยให้อาจารย์ทุกคน ตลอดจนนักศึกษาและเจ้าหน้าที่ตรงต่อเวลาด้วย ไม่ให้มาสาย ไม่ให้ไปก่อน ท่านเข้าฟังการบรรยายของอาจารย์ใหม่ด้วยตนเอง อยู่เนืองๆ เป็นการประเมินทั้งการสอนของอาจารย์ การเรียนของนักศึกษา และความถูกต้องทันสมัยทางวิชาการ ท่านให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรและแผนการสอนของคณะมากที่สุด ท่านเข้าร่วมพิจารณาด้วยตัวเองเสมอ นับได้ว่าท่านเป็นผู้รอบรู้และเชี่ยวชาญมากในการจัดทำหลักสูตรทันตแพทยศาสตร์

เป็นที่ประจักษ์อย่างเด่นชัดแล้วว่า ท่านเป็นข้าราชการที่ดี ท่านจะมาถึงคณะเป็นคนแรกๆ ก่อนใครๆ เป็นประจำ ท่านมักจะเดินตรวจตราคณะทุกเช้า แม้ว่าในขณะนั้นคณะเราเป็นคณะใหม่ แต่อยู่ในอาคารเก่า เพราะได้อาคารเก่ามาตั้งแต่แรก แม้กระนั้นท่านสามารถทำให้คณะได้รับการกล่าวถึงอย่างกว้างขวางว่า คณะมีอาคารสถานที่สะอาดสะอ้านมีการใช้เนื้อที่คุ้มค่า สิ่งแวดล้อมน่าอยู่ได้รับคำชมว่าเป็นตัวอย่างของการจัดการควบคุมดูแล

ท่านดำรงตนและปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตั้งมั่นอยู่ในความถูกต้อง ยุติธรรม โปร่งใส ท่านพูดแก่บุคลากรในคณะว่า**“เงินหลวง เวลาหลวง คุณต้องใช้และทำประโยชน์ให้หลวงอย่างคุ้มค่า ไม่ใช่ใช้เงินหลวง เวลาหลวงมาหาประโยชน์ส่วนตัว”**ท่านถือเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญมาก ท่านสามารถบริหารคณะให้มีโอกาสชื่อเสียง มีความเจริญก้าวหน้า ภายใต้ความประหยัด ความคุ้มค่าและพอเพียง

ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านปริทันตวิทยา ท่านเป็นผู้นำทางการวิจัยสาขาปริทันตวิทยาในประเทศไทย ท่านมีผลงานที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผลงานต้นแบบ และได้รับการกล่าวถึงถึงในระดับนานาชาติจวบจนทุกวันนี้ อาทิเช่นงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “Bone Graft” เป็นต้นในด้านการรักษาผู้ป่วย ท่านเชี่ยวชาญการรักษาผู้ป่วยโรคปริทันต์ ท่านเป็นเลิศในการเกลารากฟัน (Root planing) ในขณะเดียวกัน ท่านมีความรู้ความสามารถเยี่ยมในงานทันตกรรมทุกสาขา ท่านเห็นว่างานทันตกรรมทุกสาขามีความสำคัญและเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันท่านกล่าวว่า**“แม้หมอจะเรียนต่อสาขาปริทันต์ หมอก็ต้องอุดฟันเป็นใส่ฟันเป็นนะ ก่อนที่ทันตแพทย์จบใหม่จะเรียนต่อในสาขาใดสาขาหนึ่ง ควรต้องเป็นทันตแพทย์ทั่วไปก่อนอย่างน้อยหนึ่งปี จะเป็นประโยชน์ในการตรวจวิเคราะห์ วางแผน และให้การรักษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า เพราะสามารถมองปัญหาได้กว้างขึ้น พร้อมกับสามารถทำเป็นทำได้ผลงานก็จะดี แท้ที่จริงแล้วทันตกรรมนี้ไม่ฟัน interdisciplinary”**การที่ท่านเห็นความสำคัญของ

interdisciplinary approach ท่านจึงจัด Knowledge Management (KM) ทุกบ่ายวันพุธในระยะเริ่มต้นด้วยตนเอง กำหนดให้อาจารย์จากทุกภาควิชาสลับกันนำเสนอผลงานวิจัย หรือรายงานผู้ป่วย และอาจารย์ทั้งคณะร่วมเข้าฟัง โดยเฉพาะอาจารย์ใหม่คนไหนไม่เข้าฟังต้องมีเหตุผล มิฉะนั้นวันต่อมา ท่านจะเรียกมาถามว่า “ทำไม่ไม่เข้าฟัง”

ท่านส่งเสริมความก้าวหน้าของอาจารย์ทุกคน จัดสรรหาทุน สนับสนุนให้อาจารย์ไปศึกษาต่อ สับเปลี่ยนหมุนเวียนแต่ละภาควิชาอย่างเสมอภาค ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ท่านมิได้เพียงแต่ทำให้ลูกน้องหรือลูกศิษย์ในคณะมีความสุขและอบอุ่นเท่านั้น ท่านปฏิบัติตนเป็นหัวหน้าครอบครัวที่ดี มีครอบครัวที่อบอุ่นสมบูรณ์เช่นกัน แม้ท่านจะมีบุคลิกที่สง่างาม เป็นที่นำเลื่อมใสศรัทธาและเป็นที่น่าประทับใจผู้พบเห็น แต่ท่านไม่เคยต่างพร้อยหรือมีข้อครหาในทางเสื่อมเสียชื่อเสียง เกียรติยศของครอบครัว ท่านจึงเป็นที่เคารพรักและเทิดทูนของลูกๆ ตลอดจนลูกศิษย์อย่างไม่มีวันเสื่อมคลาย

ท่านจากเราไปเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ สิริรวมอายุได้ ๗๕ ปี ๙ เดือน ๑๒ วัน ในฐานะที่ท่านเป็น อาจารย์สาขาปริทัศน์วิทยา ภริยาของท่าน อาจารย์ ทนต์แพทย์หญิงชนบพันธ์ ยุคตะนันท์ มีจิตกุศลมอบเงิน จำนวน ๗๕,๙๑๒ บาทตามสิริอายุเป็น ปี เดือน วัน ของท่านให้แก่ชมรมปริทัศน์วิทยาแห่งประเทศไทย (ปัจจุบัน เปลี่ยนสถานภาพเป็นสมาคมปริทัศน์วิทยาแห่งประเทศไทย) คณะกรรมการชมรมในขณะนั้นระลึกถึงพระคุณ ของท่าน ที่ท่านได้ทำคุณประโยชน์นานัปการฝากไว้ จึงมีความประสงค์ให้ท่านเป็นตัวอย่างแก่ทันตแพทย์รุ่นหลัง แม้ว่าไม่เคยพบท่าน ไม่เคยเรียนกับท่าน แต่สามารถรู้จักท่าน และจุดประกายให้เขาทั้งหลายมีความภาคภูมิใจใน ความเป็นทันตแพทย์ที่จะสามารถประกอบคุณงามความดี ทำประโยชน์ให้กับวิชาชีพทันตแพทย์ ให้กับสังคม และประเทศชาติ บนพื้นฐานของความซื่อสัตย์สุจริตอย่างท่าน

คณะกรรมการชมรมปริทัศน์วิทยาแห่งประเทศไทยในขณะนั้น จึงมีมติให้นำเงินจำนวนนี้จัดตั้งเป็น **“กองทุนศาสตราจารย์เกียรติคุณ ทนต์แพทย์อิสระ-ทันตแพทย์หญิงชนบพันธ์ ยุคตะนันท์”** โดยมีระเบียบให้ ใช้เฉพาะดอกผลสำหรับเป็น **“รางวัลศาสตราจารย์เกียรติคุณ ทนต์แพทย์อิสระ ยุคตะนันท์”** มอบเป็นขวัญ กำลังใจให้แก่**บุคลากรดีเด่นสาขาปริทัศน์วิทยา** ซึ่งหมายถึงบุคลากรผู้มีผลงาน ทำคุณประโยชน์ด้านปริทัศน์วิทยา ทั้งด้านการสอน การวิจัย การบริการรักษาประชาชน หรือการพัฒนาสังคมให้มีสุขภาพของปากที่ดี และที่สำคัญ ต้องมีความประพฤติดี เป็นที่ยอมรับของหมู่คณะอย่างแท้จริง โดยมีการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร จากทุกสังกัดทั่วทุกภาคส่วน โดยคณะกรรมการดำเนินการสรรหาที่ชมรม/สมาคมแต่งตั้งขึ้นจากบุคคลที่เป็นกลาง จำนวนหนึ่ง และปรับเปลี่ยนไปทุก ๆ ครั้ง เพื่อความเป็นกลางอย่างแท้จริง ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้ได้รับรางวัลจะ ได้รับโล่เกียรติยศและใบประกาศเกียรติคุณจากชมรม/สมาคมปริทัศน์วิทยาแห่งประเทศไทย และได้รับเข็มกลัด เพชรแท้ลวดลายเป็น ลายเซ็นภาษาอังกฤษของท่านจากกองทุน **“ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ทนต์แพทย์อิสระ ทันตแพทย์หญิงชนบพันธ์ ยุคตะนันท์”** ชมรม/สมาคมจัดพิธีมอบรางวัลและแสดงความยินดีให้อย่างสมเกียรติ ผู้ได้รับรางวัลจะได้รับเกียรติเป็นผู้บรรยายปาฐกถาพิเศษ **“ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ทนต์แพทย์อิสระ ยุคตะนันท์”** ในการประชุมวิชาการประจำปีของชมรม/สมาคมปริทัศน์วิทยาแห่งประเทศไทย นับถึงปัจจุบัน มีผู้ได้รับรางวัลนี้ แล้ว ๑๔ ท่านซึ่งมีต้นสังกัดจากกระทรวงสาธารณสุขและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพและภูมิภาค ปัจจุบันกองทุน ของท่านเพิ่มพูนจากเดิมจำนวนมาก เนื่องจากมีผู้ศรัทธาบริจาคสมทบเพื่อร่วมเชิดชูเกียรติยศแต่ท่านอยู่เสมอ ชมรม/สมาคมปริทัศน์วิทยาแห่งประเทศไทยมีนโยบายแน่วแน่ที่จะประกาศเกียรติคุณ ความปรีชาสามารถ และ คุณงามความดีของท่านให้ยูวชนทันตแพทย์รุ่นหลังได้รู้จัก เพื่อถือเป็นแบบอย่างในการดำรงตนอย่างซื่อสัตย์สุจริต มุ่งมั่นสร้างแต่ความดีพัฒนาวิชาการ/วิชาชีพ เพื่อสังคมและประเทศชาติ**นามของท่านจะคงอยู่คู่กับปริทัศน์วิทยา และวิชาชีพทันตแพทย์ไทยตลอดไปชั่วกาลนาน**

ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ ทนต์แพทย์หญิงสุสดี ยศเนืองนิตย์